

Սույն գիրքը թվայնացվել է Գրքասեր ՀԿ-ում հայերենով գրականության պահպանման, հանրայնացման և ժամանակակից թվային միջավայրում հասանելի դարձնելու նպատակով:

Կազմակերպության նախաձեռնությունը միտված է հայերեն գրքերի և տեքստերի տարածմանը, ընթերցանության խթանմանը և մշակութային ոչ նյութական ժառանգության պահպանությանը՝ ապահովելով դրանց հասանելիությունը հնարավորինս լայն շրջանակների համար:

Մենք հավատում ենք, որ թվայնացումը ոչ միայն պահպանման միջոց է, այլև գիտելիքի, գրականության և մշակույթի շարունակական փոխանցման կարևոր ուղի:

Գրքասեր ՀԿ-ն գրքերը ծայնագրում և թվայնացնում է բացառապես Ձեր նվիրատվությունների շնորհիվ: Կազմակերպությանը կարող եք օժանդակել հետևյալ հղումով՝

<https://grqaser.org/hy/donate>

Ստուգված

Ռուս գրականություն, Արձակ, Պատմվածք
13+
Թարգմանիչ՝ Լ. Դանիելյան

Անտոն Զեխով Չար տղան

Իվան Իվանիչ Լապկինը, հաճելի արտաքինով մի երիտասարդ, և Աննա Սեմյոնովնա Չամբլիցկայան, վեր ցցված քթով դեռատի մի աղջիկ, ցած իջան զառիվայր գետափով ու նստեցին փոքրիկ նստարանի վրա: Նստարանը գտնվում էր ուղիղ ջրի մոտ, մատղաշ ուռենիների խիտ թփերի մեջ: Սքանչելի՜ տեղ է: Նստեցեք այդտեղ, և դուք թաքնված եք աշխարհից — ձեզ տեսնում են միմիայն ձկներն ու մեկ էլ մամռասարդերը, որոնք կայծակի արագությամբ վազվզում են ջրի երեսով: Երիտասարդները զինված էին կարթերով, ցանցաթիերով, ճիճուներով լի տուփերով և ձկնորսական այլ պարագաներով: Նստելով, նրանք իսկույն սկսեցին ծուկ որսալ:

— Ես ուրախ եմ, որ մենք, վերջապես, մենակ ենք,— սկսեց Լապկինը, նայելով շուրջը:— Ես ձեզ շատ բան պիտի ասեմ, Աննա Սեմյոնովնա... Չափազանց շատ բան: Երբ ես տեսա ձեզ առաջին անգամ... Ես այն ժամանակ հասկացա, թե ինչու համար եմ ապրում, հասկացա որտեղ է իմ կուռքը, որին ես պետք է նվիրեմ իմ ազնիվ, աշխատավորական կյանքը... Այո, երևի, մեծն է կտցում... Տեսնելով ձեզ, ես սիրեցի առաջին անգամ, սիրեցի սաստիկ: Սպասեցեք քաշել... թող ավելի լավ թափ տա... Ասացեք ինձ, թանկագինս, երդվեցնում եմ, ես կարո՞ղ եմ հուսալ — ոչ թե փոխադարձության, ո՛չ — դրան ես չարժեմ, ես չեմ համարձակվի նույնիսկ մտածել այդ մասին,— կարո՞ղ եմ, արդյոք, հույս ունենալ... Քաշեցե՛ք:

Աննա Սեմյոնովնան ձեռքը վեր բարձրացրեց կարթի հետ միասին, ետ շարտեց ու բղավեց: Օդում փայլեց արծաթավուն-կանաչ ձկնիկը:

— Աստված իմ, պերկե՛ս: Ա՛խ, ա՛խ... դե շո՛ւտ: Պոկվեց:

Պերկեսը պոկվեց կարթից, թռչկոտեց խոտերի միջով դեպի իր հարազատ տարերքը և... ընկավ ջուրը:

Ձկան ետևիցն ընկած Լապկինը, ձկան փոխարեն, ինչ-որ պատահականությամբ բռնեց Աննա Սեմյոնովնայի ձեռքը, պատահաբար սեղմեց իր շրթունքներին... Նա ետ քաշեց ձեռքը, բայց արդեն ուշ էր. բերանները պատահաբար համբուրվելով ձուլվեցին: Այդ դուրս եկավ մի տեսակ պատահաբար: Մի համբույրին հետևեց մյուս համբույրը, ապա երդումները, հավաստիացումները... Երջանկավե՛տ թոպեներ: Ասենք, այս երկրային կյանքում բացարձակապես երջանկավետ ոչինչ չկա: Երջանկավետը սովորաբար պարունակում է թույն կամ թե թունավորվում է մի որևէ բանով դրսից: Այդպես էլ այս անգամ: Երբ երիտասարդները համբուրվում էին, հանկարծ ծիծաղ լսվեց: Նրանք նայեցին դեպի գետը և քարացան. մինչև գոտկատեղը ջրում կանգնել էր մի մերկ տղա: Դա Կոլյան էր, Աննա Սեմյոնովնայի գիմնազիստ եղբայրը: Նա կանգնել էր ջրի մեջ, նայում էր երիտասարդներին և նենգաբար ժպտում:

— Հը՛ր-ը-ը... Դուք համբուրվո՞ւմ եք,— ասաց նա:— Դե լա՛վ: Ես կասեմ մայրիկին:

— Հուսով եմ, որ դուք, իբրև ազնիվ մարդ...— կմկմաց Լապկինը, կարմրելով:— Ծածուկ նայելը անամոթություն է, իսկ ուրիշներին պատմելը ստորություն է, զգվելի: Գարշելի... Կարծում եմ, որ դուք, իբրև ազնիվ ու պատվելի մարդ...

— Տվե՛ք մի ռուբլի, այն ժամանակ չեմ ասի,— ասաց ազնիվ մարդը:— Թե չե՛ կասեմ:

Լապկինը գրպանից հանեց մի ռուբլի և տվեց Կոլյային: Նա սեղմեց մի ռուբլին թաց բռունցքի մեջ, շվվացրեց ու լողալով գնաց: Եվ երիտասարդներն այս անգամ արդեն այլևս չէին համբուրվում:

Հետևյալ օրը Լապկինը քաղաքից բերեց Կոլյայի համար ներկեր ու խաղաղնդակ, իսկ քույրը նվիրեց նրան իր բոլոր դեղահատիկների տուփիկները: Հետո ստիպված էին նվիրել նաև թևակոճակներ շան գլուխներով: Չար տղային, հավանաբար, այդ ամենը դուր էր գալիս, և որպեսզի է՛լ ավելի ստանար, նա սկսեց հետևել: Ուր Լապկինը Աննա Սեմյոնովնայի հետ, նա էլ այնտեղ: Մի թոպե անգամ չէր թողնում նրանց մենակ:

— Սրիկա՛,— ատամները կրճտացնում էր Լապկինը:— Ինչքան պստիկ է, և արդեն ինչպիսի մեծ սրիկա է: Ի՛նչ կլինի նրանից հետագայում:

Ամբողջ հունիսը Կոլյան կյանք չէր տալիս խեղճ սիրահարներին: Սպառնում էր մատնել, հետամտում էր ու նվերներ պահանջում, և ստացածը նրան միշտ թվում էր քիչ, ու վերջ ի վերջո նա սկսեց խոսել գրպանի ժամացույցի մասին: Եվ ի՞նչ: Ստիպված էին ժամացույց խոստանալ:

Մի անգամ էլ ճաշի վրա, երբ վաֆլի մատուցեցին, նա հանկարծ քրքշաց, աչքով արեց և հարցրեց Լապկինին.

— Ասե՞մ: Հը՞:

Լապկինը սոսկալի կարմրեց և վաֆլիի փոխարեն ծամծմեց անձեռոցիկը: Աննա Սեմյոնովնան սեղանի մոտից վեր թռավ ու փախավ մյուս սենյակը:

Այդպիսի դրության մեջ էին գտնվում երիտասարդները մինչև օգոստոսի վերջը, մինչև այն իսկ օրը, երբ, վերջապես, Լապկինը առաջարկություն արեց Աննա Սեմյոնովնային: Ո՛հ, ի՛նչ երջանիկ օր էր դա: Խոսելով հարսնացուի ծնողների հետ և ստանալով համաձայնությունը, Լապկինը ամենից առաջ վագեց այգի ու սկսեց որոնել Կոլյային:

Գտնելով նրան, նա քիչ էր մնում հեկեկար ցնծությունից և բռնեց չար տղայի ականջից: Մոտ վազեց Աննա Սեմյոնովնան, որը նույնպես որոնում էր Կոյային և բռնեց մյուս ականջից: Եվ պետք էր տեսնել, ինչպիսի՞ հրճվանք էր դրված սիրահարների դեմքերի վրա, երբ Կոյան լաց էր լինում և աղերսում նրանց.

— Սիրելիներ, անուշիկներ, ջանիկներս, էլ չեմ անի: Ա՛յ, ա՛յ, ներեցե՛ք:

Եվ հետո նրանք երկուսն էլ խոստովանում էին, որ այն ամբողջ ժամանակը, քանի դեռ սիրահարված էին, ոչ մի անգամ չէին զգում այնպիսի բախտավորություն, այնպիսի բուռն երջանկություն, ինչպես զգում էին չար տղայի ականջները քաշելիս:

1883